

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 4 JYVÄLLÄ** Kuka omistaa kenet ja minkä maalainen on kotimainen ase? *Jaakko Puuperä* • Herra Amiraali, täällä puhuu äiti *Riikka Juvonen* • Suomen Sotilaalle uusi päätoimittaja • BUK kertaukset – koulutusta vai suuri show? Osa II *Marko Eriksson* • Jännitys tiivistyy Kiinanmerellä *Jaakko Puuperä* • Maailmalta *Pertti Lappalainen*
- 10** Valinnan vuodet – vapaaehtoisen maanpuolustuksen 10 vuotta, osa II *Risto Penttinen*
- 14** Arvot ja sotilasarvot: Kohti uutta päällystökulttuuria *Heikki Siltala ja Jukka I. Mattila*
- 18** Kansanarmeijasta paperiarmeijaksi? *Tomas Ries*
- 20** Kiinan ote Taiwanista kiristyy • Onko Taiwanin aika kulumassa loppuun? *Jaakko Bergqvist*
- 28** Varuskunta osa IV – Hamina on pieni kaupunki jolla on suuri maine *Tapio Mäkinen*
- 32 TESTISSÄ** Reserviläiskiväärit • Kaikki kunnia Kalashnikoville *Arto Pukki*
- 40 KANSI** 762 RK 62 on jo nelikymppinen *Markku Palokangas*
- 46 TAUKO** Haminan Tattoo on muutakin kuin paraati-marssia *Jukka I. Mattila* • Sotilasjohtajia ja valiosotilaita *Markus Anaja* • Erich von Manstein ja menetetyt voitot *Jaakko Puuperä* • Ase- ja kirjatapahtuma on vakiintunut Riihimäelle *Aatos Alhainen* • Pontus de la Gardiasta ennätyslentoihin – Suomen Sotilas 80 vuotta sitten
- 47** Heraldikassa monileijonaiset vaakunat *Jukka Suvisaari*
- 54** Vapaaehtoiset Internetissä *Kari Huhtama*
- 56** Terveidenhoito: maksatulehdukset *Eero Lehmuskallio*
- 58** Palautteet • Lukijakysely
- 59** Suomen Sotilaan nettisivut uudistuivat
- 60** Kenttäkeittiössä kypsää energiaa *Riitta Salo*
- 61** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 62** JAS-kaupat vastatulessa *Jukka Knuuti*

KANSI: "RYNKYN" PROTO M/58. SA-KUVA

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksesta vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitysoinnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojaan käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

KUVA KIINAN KANSANTASAVALLAN SUURLIETTYSTÖ

Punalippu Kiinanmerellä

■ Punalippu on liehunut Kiinanmeren rannalla jo puoli vuositaa. Formosalaiset pelkäävät sen pian liehuvan myös Taiwanilla. Kiinan kansantasavallan ja Kiinan tasavallan (Taiwan) välien selvittely ja itämaiset arvovaltakysymykset hymyilyttäisivät länsimäistä tarkkailijaa jos ei tietäisi tilanteen vakavuutta. Kylmän sodan rintamalinjojen välinen ei kenekään maa löytyy yhä Kiinanmereltä. Ongelmavyöhyte kietoutuu kiinalaiseen sisäpolitiikkaan. Alueen turvallisuuspolitiikan tuntija **Jaakko Bergqvist** pohtii riittääkö Kiinanmeren kysymyksen osapuolilla Kiinalla, Yhdysvalloilla ja Taiwanilla malttia pitämään konflikti kylmänä sotana. – *Sivut 20–26*

KUVA MPK RY

PAPERIARMEIJA VAI KODIN TURVA

■ Olemmeko menossa kohti paperiarmeijaa? Turvaisiko koko kansan kodin turva paremmin uusia uhkia vastaan kuin kolme vajaan valmiusprikaatia? Kodinturvajärjestelmästä olisi apua myös normaaliaikojen kriisitilanteessa ja harmaana aikana. Harmaana aikana onnettomuuksien, sabotaasin ja sotatoimien raja liudentuu. Onko rautatiekiskoille jätetty auto tai maantielle pudonnut lentokone tuolloin enää välttämättä vahinko? Koko maan kattavasta kodinturvasta voisi olla erikoistutkija **Tomas Riesin** mielestä turvaa. *Sivut 18–19*

**MAANPUOLUSTUKSEN
AIKAKAUSLEHTI
83. VUOSIKERTA**

Reittipisteitä

Suomen turvallisuuden isoista linjoista käydään ahkeraa keskustelua. Esille alkaa nousta selviltä näyttäviä asioita, joita voisi ehkä käyttää reittipisteinä maanpuolustuksen tulevan kurssin määrittämisessä.

Selvää on, että Suomen on liityttävä Natoon, jos se on meille edullista. Mutta kuka määrittelee käsitteen ”edullisuus” tässä yhteydessä? Sotilaat? Hallitus? Eduskunta? Vai tehdäänkö se kansanäänestyksellä? Vai pelaavatko suurmediat omaa peliään propagandan keinoin? Aivan selvää on, että meillä on oikeus saada muodostaa oma mielipiteemme Natosta ja sen merkityksestä omaan elämäämme. Jos tutkittua tietoa ei ole, sitä on hankittava. Ja sekin on selvää, että ennen päätöstä ei pidä sulkea yhtään ovea, ja kaikkiin optioihin on oltava uskottava valmius.

Selvää on, että puolustusvoimat tarvitsevat nykyistä enemmän ulkoista kontrollia. Suomen puolustuksen isänmaallisuutta, lahjomattomuutta ja uhrivalmiutta ei ole syytä epäillä. 1990-luku on kuitenkin osoittanut, että johtajavaltaisuuteen nojaava pyramidihierarkia, johon on rakennettu sisään ehdottoman tottelevaisuuden periaate, vaatisi rauhan aikaisen toiminnan osalta säätöä. Jollei asiantuntevia ulkoisia valvontamekanismeja ole ja sotilasjohto toimii kovin tempoilevasti, hinta on kova niin harhaan osuneiden hankkeiden, sisäisen hengen kuin ulkoisen uskottavuudenkin kohdalla.

Selvää on, että Suomi tarvitsee jonkinlaisen kodinturvaorganisaation. Tarvetta on perusteltu tässä lehdessä moneen otteeseen. Ratkaisu on pohjimmiltaan sotilaallinen, mutta selvää pitäisi olla senkin, että turvallisuus on tunneasia. Uusien ympäristöongelmien, luonnonkatastrofien ja muiden tähän asti tuntemattomien uhkien myötä ihmisille on tarjottava tunne siitä, että heillä on henkilökohtainen mahdollisuus osallistua työhön maan ja lähimmäisten hyväksi. Voi olla, että vaikkapa rauhan ajan kriisissä joskus tarvitaan talvisodan henkeä. Siitä ei ole hyötyä, jos valmiutta sen kanavoimiseen ei ole. Kodinturva, kansalliskaarti, territoriaaliarmeija – saman tekevää mikä, mutta henkilökohtaiseen sitoutumiseen nojaava, ainakin jonkinlaiseen yleiseen palveluvollisuuteen nivottu, viranomaisten johdossa toimiva vapaaehtoisorganisaatio olisi nyt luotava.

Luovutan ohjailun

Olen toiminut 14 vuotta Suomen Sotilasta kustantavan yhtiön toimitusjohtajana, ja siitä kymmenen vuotta lehden päätoimittajana. Työni päättyy tähän numeroon.

Kiitän lämpimästi kaikkia niitä, jotka ovat olleet tukemassa lehteä. Olemme mielestäni osoittaneet, että riippumatonta, rohkeaa ja asiantuntevaa maanpuolustusaikakauslehteä tarvitaan Suomessakin. Kiitän erityisesti niitä lukijoitamme, jotka vuodesta toiseen ovat halunneet maksaa lehden tilausmaksun. Ilman teitä lehteä ei enää olisi.

Toivotan onnea seuraajilleni, 1. lokakuuta 2002 aloittaville 83-vuotiaan Suomen Sotilaan 10. päätoimittajalle, VTM **Jaakko Puuperälle**, ja Kustannus Oy Suomen Miehen uudelle toimitusjohtajalle, eversti evp, LuK **Ismo Turuselle**.

Merisotakoulussa opetettiin aikoinaan, miten tärkeää on tietää, milloin vastuu aluksen navigoinnista siirtyy uusiin käsiin. Se tapahtuu sanoilla ”Luovutan ohjailun”. Nyt on minun aika antaa tuo ilmoitus. Kiitos, ja onnea matkaan!

HEIKKI TIILIKAINEN

KUVA: JAAKKO PUUPERÄ

ARVOJEN UUSJAKO

Menestys aliupseerikurssilla ratkaisee paljon. Siviiliyhteiskunnassa ja sotilastehtävissäan pätevyitynyt aliupseeri on tuomittu ikuisen aliupseeriteen samalla kun reserviupseerikurssille päässyt säilyttää ylemmän asemansa kymmeniä vuosia vaikka asiat olisivat täysin unohtuneet ja käyttöarvo upseerina jäänyt vuosien taa. Ja mikä pahinta: puolustusvoimat menettää näin osan kansakunnan parhaimmistoa. Johtamisen asiantuntijat FT **Heikki Siltala** ja KTM **Jukka I Mattila** pohtivat päällystökulttuurin menneisyyttä ja tulevaisuutta *sivuilla 14–16*.

KUVA: JUKKA I MATTILA

AVOIN KIRJE AMIRAALILLE

Suomalaiset luottavat sotilaisiin ja sotaväkeen. Minne amiraali ohjaa laivaansa? Suomalaisen äidin ja kulttuuri-vaikuttajan **Riikka Juvosen** avoin kirje amiraali **Juhani Kaskealalle** *sivulla 5*.

8/2002

PÄÄTOIMITTAJA

Heikki Tiilikainen (09) 499 548

TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ

Jaakko Puuperä (09) 496 189

ERIKOISTOIMITTAJA

Jukka Knuutila

VAKITUISET AVUSTAJAT

Jaakko Bergqvist • Mikael Halila • Marjatta Hinkkala • Jukka Knuuti • Mika Kalakoski • Jukka I. Mattila • Eero Lehmuskallio • Jussi Niimistö • Pertti Lappalainen • Risto Penttinen • Riitta Salo • Jukka Suvisaari • Pekka Visuri

TAITTAJA Ilkka Pitkänen

NETTISOTILAS

Leif-Eric Rosendal • Marko Eriksson

KENTTÄRADIO 100.3 MHZ

Jukka Vuolio

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Tiilikainen

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki
P: (09) 496 189 Fax: (09) 492 058
toimitus@suomensotilas.fi
www.suomensotilas.fi

Toimituksen sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

11 ilm. kertaa vuodessa; kestotilaus
50 € / vsk, määräaik. 55 € / vsk,
opisk. ja varusmiehet 42 € / vsk
Levikki 15 290

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Erkki Berg

Puh: (09) 452 5212
050-511 4299 Fax: (09) 452 5212
erkki.berg@vmc.inet.fi

Icemediä

P: (09) 7002 9910 F: (09) 650 400
icemediä@icemediä.fi

Mediamyynti Norrlin Oy / Liisa Norrlin

Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804
Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy
Itäinen Tullikatu 10, 07900 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen